

ved at lade det vente 8 Aar — Partiet var vist kommet billigere fra det, ifald det var gaaet med straks. Vi stode den Gang i samme Situation som nu, i den Situation nemlig, at det fra alle Sider erkendtes, at der maatte en Reform til, og at det fra alle Sider erkendtes, at der maatte bøjes noget af, hvis man skulde naa et Resultat. Men det Parti, som det ærede Medlem for Horsens tilhører, vilde ikke give efter til at begynde med og kom til at give mere efter siden.

Den Gang var det de direkte Skatter, det gjaldt om. Det skadede ikke synderligt ude i Befolkningen, at man drøftede dem i 8 Aar. Det ødelagde ingen Næringsveje. Men jeg beder det ærede Medlem for Horsens betænke, hvad det vil sige, hvis alle vore Erhverv nu skulde leve i 10 Aar i Bevidstheden om, at vi hvert Aar her inde kæmpe om deres Eksistensbetingelser. Derfor vil jeg bede det ærede Medlem begrænse sit Hjertesuk efter en urimelig Masse Tid. Jeg tror, at Sagen er saa forberedt, at det for kyndige Folk maa være muligt at danne sig et ret klart Begreb om den, og jeg tror, at det fra alle Sider vil være det rigtige, at man nu tør tage sit Ansvar og handle. Til syvende og sidst bliver det aldrig i den Slags Sager saadan, at man paa hvert eneste Punkt med matematisk Nøjagtighed kan regne ud, om man har naaet det rigtige. Intet Medlem i dette Ting vil naa dertil, heller ikke det ærede Medlem for Horsens, selv om man faar 10 Aar til at regne i. Til syvende og sidst maa man dømme efter de foreliggende Forhold og tage sit Ansvar, og det mener jeg, der her ligger Materiale til i Øjeblikket; og jeg har søgt at forbedre Sagen og gjort mit til at lede den herinde saaledes, at man kunde fremme den hurtig i Bevidstheden om, at det er et meget stort Ansvar, man paatager sig, hvis man kaster dette Samfund ind i mange Aars Kamp om de indirekte Skatter.

Ogsaa det ærede Medlem for Saks-købing (Rørdam) og hans Meningsfæller ville jo stemme for Vedtagelsen ved 3die Behandling. Jeg har ikke noget andet at sige dertil, end at det glæder mig. Det glæder mig en Gang imellem at kunne mødes med det ærede Medlem. Det ærede Medlem havde et noget sørgmodigt Tonefald, da han talte om Sukkeret og om „os, der repræsentere Roedyrkere“, og han mente, at vi vare gaaede for stærkt frem mod Sukkeret, stærkere end mod andre Industrier. Det er forskelligt, som man har taget paa de forskellige Industrier,

men med Hensyn til Sukkeret vil jeg sige, at vi have heller ikke noget tilsvarende, synes jeg, i vor Toldlov, idet der er en saa enorm Beskyttelse paa en saa almindelig Forbrugsartikel, hvilket er stridende mod dansk Toldlovtendens, baade den Toldlov, vi have i øvrigt, og den, vi tænke at faa.

Til det ærede Medlem skal jeg i øvrigt kun sige en eneste Ting. Det ærede Medlem paaberaabte sig, jeg ved ikke for hvilken Gang her under Diskussionen, Grosserer Peschcke Kødte og paaberaabte sig ham, som om han stod som en afgjort Modstander af dette Forslag. Det er første Gang, jeg omtaler Hr. Kødets Stilling til dette Forslag, for det forekommer mig, det havde været det rigtigste ikke herinde at spørge om og diskutere, hvorledes han stod til dette Forslag, naar han ikke selv havde Lejlighed til her at udtale sig derom, men da det ærede Medlem nu, jeg ved, som sagt, ikke for hvilken Gang, har draget Grosserer Kødte frem som den, der har fordømt dette Forslag, synes jeg, det maa være berettiget at minde om, at der i et Referat af et Møde, som Grosserer Kødte var til Stede ved, et Referat, der til dette Øjeblik er uimodsiget, gengives følgende Sætning af Grosserer Kødte: „Derfor staar jeg her som dette Forslags“ — det vil sige som denne Toldlovs — „Talsmand“.

Det ærede Medlem for Hillerød (Dinensen) var ret betænkeligt ved adskillige Punkter paa dette Toldlovsforslag. Han mente, at man tog for haardt paa Beskyttelsen for forskellige mindre Virksomheder rundt om i Landet. Jeg er ganske overbevist om det modsatte. Jeg kan ikke sige andet, end at det ved at beskæftige mig med Toldloven er gaaet mig saadan, at jo mere jeg er trængt ind i den — og det vide ærede Medlemmer, at det er Ting, man ikke løber til: at trænge ind i Toldloven, og jeg skal ikke give mig ud for at være nogen Vismand i saa Henseende, men efterhaanden som man arbejder dermed og læser og drøfter Sagen med andre, lærer man dog et og andet —, og jo mere jeg altsaa har lært om dette Emne, desto mere har jeg faaet Indtrykket af, hvor stor en Beskyttelse vi i Virkeligheden leve under her i Landet for de forskellige Erhverv. Naar man undersøger, hvor stor en Del af Værdien Beskyttelsen er, kommer man, synes det mig, i Regelen til Resultater, som ere større, end man paa Forhaand havde ventet. Jeg tror, der i det hele og store er taget lempeligt paa Er-